

Základní škola, Šlapanice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Masarykovo nám. 16, 664 51 Šlapanice
IZO: 102 191 239

DODATEK Č. 1
KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
ZŠ ŠLAPANICE

Šlapanice 2013

Obsah

I.	Identifikační údaje.....	3
II.	Změny.....	4
1)	Charakteristika školy	4
2)	Zaměření školy	4
3)	Druhý cizí jazyk a volitelné předměty.....	5
4)	Učební plán	5
5)	Učební osnovy	8
	I. stupeň.....	8
	Matematika.....	8
	Anglický jazyk.....	9
	Prvouka	9
	Přírodověda	10
	Dopravní výchova.....	11
	II. stupeň.....	11
	Český jazyk	11
	Matematika.....	19
	Občanská výchova.....	27
	Výchova ke zdraví	33
	Přírodopis.....	35
	Zeměpis.....	35
6)	Pravidla hodnocení žáků	35

I. Identifikační údaje

Název ŠVP ZV

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Šlapanice

Název školy:

Základní škola, Šlapanice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace

Adresa školy:

Masarykovo nám. 1594/16
664 51 Šlapanice

Jméno ředitele:

Mgr. Roman Skočovský, Ph.D.

Platnost od:

1. 9. 2013

Číslo jednací:

Podpis ředitele:

.....
Mgr. Roman Skočovský, Ph.D.

Razítko školy:

Projednáno v pedagogické radě dne 24. 6. 2013

II. Změny

Tímto dodatkem se upravuje Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Šlapanice, verze 2.0 platná od 3.9.2012, s účinností od 1. 9. 2013 takto:

1) Charakteristika školy

Kapitola 2. Charakteristika školy se nahrazuje:

Základní škola, Šlapanice, okres Brno – venkov, je plně organizovaná škola s kapacitou 800 žáků, která nabízí vzdělání pro žáky ze Šlapanic i z okolních obcí. Areál školy se nachází v klidné části Šlapanic nad Masarykovým náměstím nedaleko od zastávek městské hromadné dopravy a integrovaného dopravního systému. Součástí školy je školní družina s kapacitou 200 žáků, školní jídelna a poradenské centrum poskytující služby v oblasti výchovy a vzdělávání, v oblasti výběru dalšího studia a volby povolání či v oblasti práce s nadanými žáky i žáky s poruchami učení nebo poruchami chování.

Vybavení školy

Základní škola disponuje rozsáhlým komplexem budov, jehož součástí jsou: hlavní budova školy (třídy, odborné učebny, školní družina) s kinosálem pro 150 osob, velká tělocvična, 17 metrový bazén a školní kuchyně s jídelnou. Součástí školy je také malý obytný domek. k budovám přiléhají travnaté plochy a velký sportovní areál – atletické hřiště s dráhou s přírodním povrchem a vnitřní uměle zavlažovanou travnatou plochou.

Škola disponuje odbornými učebnami fyziky, chemie, přírodopisu, hudební výchovy, výtvarné výchovy informatiky (2), jazykovými učebnami (2), učebnou pro pracovní činnosti, cvičnou kuchyňkou a keramickou dílnou, tělocvičnou, bazénem a kinosálem. Po materiální stránce je škola slušně vybavena pomůckami, audiovizuální, výpočetní a projekční technikou.

Charakteristika pedagogického sboru

Škola má k dispozici stabilizovaný, zkušený a kvalifikovaný pedagogický sbor. Pedagogičtí pracovníci pracují s nasazením nejen při vyučování, ale i při vedení různých zájmových kroužků. Projevují velkou ochotu se dále vzdělávat a aplikovat nové poznatky a zkušenosti do výuky. Tyto dlouhodobě dobré výsledky práce pedagogického sboru se odrážejí jak v úspěšnosti našich žáků v přijímacím řízení na střední školy, tak ve velmi dobrých výsledcích v různých soutěžích a olympiádách.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce, spolupráce s rodiči a ostatními subjekty

Škola svým zaměřením klade důraz na výuku základních předmětů s akcentem na zkvalitnění výuky českého jazyka, matematiky, finanční gramotnosti a cizích jazyků. Cílem je např. naučit naše žáky spolupráci, formulovat vlastní názory, řešit problémy, hledat informace, umění komunikace, upevnit vztah člověka k životnímu prostředí, životnímu stylu a zdraví. Při své činnosti škola spolupracuje s rodiči, s ostatními školskými zařízeními v obci (mateřské školy, gymnázium a ZUŠ) a dále s Pedagogicko-psychologickou poradnou Brno-venkov, Speciálně pedagogickým centrem s odbory Městského úřadu Šlapanice (především odbor sociální a školství), a dalšími místními organizacemi (Sokol, Orel, SK Šlapanice, Moravskou hasičskou jednotou, Římskokatolickou farností, Junáci a v neposlední řadě také s občanským sdružením Kalamář či Klubem rodičů a přátel ZŠ Šlapanice při občanském sdružení Sluníčko).

2) Zaměření školy

V kapitole 3.1 Zaměření školy se první odstavec nahrazuje:

Škola uplatňuje své zvláštnosti a charakteristické podmínky, které ji odlišují od ostatních škol. Školní vzdělávací program je sestaven z tradičních vyučovacích předmětů doplněných nabídkou zájmových aktivit (kroužků). Kládeme důraz na kvalitní zvládnutí základních předmětů potřebných pro rozvoj dítěte, jeho komunikaci a možnost dalšího studia dle zájmu žáka. v učebním plánu jsou z těchto důvodů navýšeny časové dotace mateřského (českého) jazyka a matematiky na obou stupních školy. Na 2. stupni je také navýšen počet hodin věnovaný přírodním vědám. Druhou preferovanou oblastí při výchově a vzdělávání našich žáků je zdravý životní styl a zdravý pohybový rozvoj. Škola

podporuje pohybové aktivity dětí výukou plavání a zvýšeným počtem hodin tělesné výchovy ve druhém a třetím ročníku. Rozvoji komunikačních, pohybových i sociálních dovedností dětí začínajících školní docházku napomáhá předmět dramatická výchova v 1. a 2. ročníku.

3) Druhý cizí jazyk a volitelné předměty

Z charakteristiky volitelného učebního předmětu Německý jazyk se vypouští závorka „(v rámci výuky volitelných předmětů)“ a Německý jazyk se zařazuje do učebního plánu č. 2 a učebního plánu č. 3 jako povinný předmět Druhý cizí jazyk (Německý jazyk).

Výuka Druhého cizího jazyka (Německý jazyk) podle učebního plánu č. 3 probíhá podle učebních osnov pro výuku Německého jazyka s úpravou časového rozložení učiva úměrně týdennímu počtu 3 vyučovacích hodin po dva roky.

Učební osnovy volitelných vyučovacích předmětů Anglická konverzace, Cvičení z českého jazyka, Cvičení z matematiky, Kondiční tělesná výchova a Sportovní aktivity se ruší.

4) Učební plán

Učební plán se mění takto:

- a) Od 1. 9. 2013 se všichni žáci od 1. – 7. ročníku učí podle učebního plánu č. 2
- b) Od 1. 9. 2013 žáci 8. ročníku dokončí výuku podle učebního plánu č. 3.
- c) Od 1. 9. 2013 žáci 9. ročníku dokončí výuku podle stávajícího učebního plánu a stávajících učebních osnov.

Učební plán č. 2

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň							2. stupeň					
		1.	2.	3.	4.	5.	1. – 5. ročník		6.	7.	8.	9.	6. – 9. ročník	
							Celkem	Z toho disp.					Celkem	Z toho disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9 (2)	9 (2)	8 (1)	7	8 (1)	41	6	5 (1)	4	5 (1)	5 (2)	19	4
	Cizí jazyk 1 (Anglický jazyk)	0	0	3	3	3	9		3	3	4 (1)	4 (1)	14	2
	Cizí jazyk 2 (Německý jazyk)	0	0	0	0	0	0		0	2(2)	2 (2)	2 (2)	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5 (1)	5 (1)	5 (1)	23	3	4	5 (1)	5 (2)	5 (1)	19	4
Informační a komunikační	Informatika	0	0	0	0	1	1		1	0 (int)	0	0	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6							
	Vlastivěda	0	0	0	2	1	3							
	Přírodověda	0	0	0	1	2	3							
Člověk a společnost	Dějepis								2 (1)	2	2	2	8	1
	Občanská výchova								1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika								2 (1)	2 (1)	2 (1)	2	8	7
	Chemie								0	0	2	2	4	
	Přírodopis								2	2	2	2 (1)	8	
	Zeměpis								2	2 (1)	2 (1)	2 (1)	8	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	3 (1)	3 (1)	2	2	12	2	2	2	2	2	8	
	Výchova ke zdraví									1	1	0	0	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		0	1 (int)	1	1	3	
	Dramatická výchova	1	1	0	0	0	2	3						
	Dopravní výchova	0	0	0	1	0	1							
Celková časová dotace		21	22	24	25	26	118		28	30	32	32	122	
z toho disponibilní		3	4	3	2	2		14	3	5	8	8		24

V závorce je uveden počet použitých disponibilních hodin.

Učební plán č. 3

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň							2. stupeň					
		1.	2.	3.	4.	5.	1. – 5. ročník		6.	7.	8.	9.	6. – 9. ročník	
							Celkem	Z toho disp.					Celkem	Z toho disp.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9 (2)	9 (2)	8 (1)	7	8 (1)	41	6	5 (1)	4	5 (1)	5 (2)	19	4
	Cizí jazyk 1 (Anglický jazyk)	0	0	3	3	3	9		3	3	3	4 (1)	13	1
	Cizí jazyk 2 (Německý jazyk)	0	0	0	0	0	0		0	0	3 (3)	3 (3)	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5 (1)	5 (1)	5 (1)	23	3	4	5 (1)	5 (2)	5 (1)	19	4
Informační a komunikační	Informatika	0	0	0	0	1	1		1	0 (int)	0	0	1	
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	0	0	6							
	Vlastivěda	0	0	0	2	1	3							
	Přírodověda	0	0	0	1	2	3							
Člověk a společnost	Dějepis								2 (1)	2	2	2	8	1
	Občanská výchova								1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika								2 (1)	2 (1)	2 (1)	2	8	6
	Chemie								0	0	2	2	4	
	Přírodopis								2	2	2	1	7	
	Zeměpis								2	2 (1)	2 (1)	2 (1)	8	
Umění a kultura	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		2	2	1	1	6	
	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5		1	1	1	1	4	
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	3 (1)	3 (1)	2	2	12	2	2	2	2	2	8	
	Výchova ke zdraví									1	1	0	0	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5		0	1 (int)	1	1	3	
	Dramatická výchova	1	1	0	0	0	2	3						
	Dopravní výchova	0	0	0	1	0	1							
Celková časová dotace		21	22	24	25	26	118		28	30	32	32	122	
z toho disponibilní		3	4	3	2	2		14	3	5	8	8		24

V závorce je uveden počet použitých disponibilních hodin.

5) Učební osnovy

Jednotlivé části učebních osnov vyučovacích předmětů se ruší, nahrazují, mění nebo doplňují takto:

I. stupeň

Matematika

Učební osnovy vyučovacího předmětu matematika se doplňují:

ROČNÍK: ČTVRTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> celek, část, zlomek vyznačení poloviny, čtvrtin celku čitatel, jmenovatel, zlomková čára 		
<ul style="list-style-type: none"> porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> celek, část, zlomek vyznačení poloviny, čtvrtin celku čitatel, jmenovatel, zlomková čára 		Prv (4. ročník) – příprava pokrmů

ROČNÍK PÁTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty 	<ul style="list-style-type: none"> zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem zápis a čtení desetinných čísel řádů desetin a setin sčítání, odčítání a zaokrouhlování desetinných čísel 		Tv (5. ročník) – sportovní a pohybové hry Tv (5. ročník) - atletika
<ul style="list-style-type: none"> porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose 	<ul style="list-style-type: none"> kladné a záporné číslo zobrazení celých kladných a záporných čísel na číselné ose (teploměru, modelu) 		Pd (5.ročník) – neživá příroda

Anglický jazyk

Učební osnovy vyučovacího předmětu anglický jazyk se doplňují:

ROČNÍK TŘETÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně 			

Prvouka

Učební osnovy vzdělávacího předmětu Prvouka se doplňují:

ROČNÍK PRVNÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času 	<ul style="list-style-type: none"> okolí školy a domova hry dětí 		Tv (1. ročník): každodenní pohyb, hygiena a bezpečí v Tv
<ul style="list-style-type: none"> je tolerantní k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí 	<ul style="list-style-type: none"> třída a škola vztahy spolužáků ve třídě jiné národnosti žijící u nás 	MV Lidské vztahy	

ROČNÍK DRUHÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozezná nebezpečí různého charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> osobní bezpečí úrazy nebezpečí v přírodě 		
<ul style="list-style-type: none"> je tolerantní k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem a nedostatkům 	<ul style="list-style-type: none"> soužití lidí chování lidí 	MV <ul style="list-style-type: none"> kulturní diference etnický původ 	ČJ (2. ročník): komunikační žánry

ROČNÍK TŘETÍ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek 	<ul style="list-style-type: none"> nácvik dovednosti při komunikaci s operátory národních a mezinárodních linek telefonní čísla 150,155,158, 112 		Čj (3. ročník): mluvený projev Aj (3. ročník): Slovní zásoba
<ul style="list-style-type: none"> ovládá základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> dopravní značky základní pravidla pro chodce 		Tv (3. ročník) : turistika a chování v přírodě

Přírodověda

Učební osnovy vzdělávacího předmětu Přírodověda se doplňují:

ROČNÍK ČTVRTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> neživá příroda voda, vzduch 	EV lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čj (4. ročník): zážitkové čtení a naslouchání
<ul style="list-style-type: none"> odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácení peněz 	<ul style="list-style-type: none"> ceny zboží kapesné cvičení odhadu 		Ma (4. ročník): řešení a tvoření slovních úloh

ROČNÍK PÁTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> ukáže na příkladu možnost realizace všech chtěných nákupů 	<ul style="list-style-type: none"> osobní rozpočet rozpočet domácnosti 		Ma (5. ročník): neobvyklé slovní úlohy
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy 	<ul style="list-style-type: none"> využití kapesného seznámení s možnostmi spoření bankovníctví 	OSV seberegulace a sebeorganizace - řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Dopravní výchova

Učební osnovy vzdělávacího předmětu Dopravní výchova se doplňují:

ROČNÍK ČTVRTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista 	<ul style="list-style-type: none"> kolo a jeho povinná výbava řešení základních dopravních situací 		Ma (4. ročník): vyhledávání a sbírání dat
<ul style="list-style-type: none"> v modelové situaci ukáže, jak je možné se účinně chránit při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> člověk a zdraví požární poplach, evakuace 		Čj (5. ročník): komunikační žánry
<ul style="list-style-type: none"> rozpozná život ohrožující zranění 	<ul style="list-style-type: none"> úrazy – první pomoc základní životní funkce přivolání pomoci ochrana svého zdraví 		

II. stupeň**Český jazyk**

Učební osnovy vyučovacího předmětu Český jazyk se nahrazují:

ROČNÍK ŠESTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy,	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní cvičení <ul style="list-style-type: none"> hlavní zásady slohová pravidla 	OSV - komunikace	
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané slohové útvary práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu 	<ul style="list-style-type: none"> hodnocení mluvního cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané slohové útvary práce s textem 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy,	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní a slohová cvičení vybrané slohové útvary práce s textem 		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka 	OSV – rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> rozdílí a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> stavba slova a pravopis <ul style="list-style-type: none"> stavba slova slova příbuzná slovtvorný rozbor 		
<ul style="list-style-type: none"> samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami 	<ul style="list-style-type: none"> jazykové příručky 		
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> stavba slova a pravopis <ul style="list-style-type: none"> střídání hlásek při odvozování opakování a prohlubování pravopisného učiva tvarosloví pravopis koncovek jmen a sloves skladba <ul style="list-style-type: none"> základní větné členy věta jednoduchá a souvětí psaní čárky v souvětí před některými spojkami 		
<ul style="list-style-type: none"> rozdílí spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> jazyk a jeho útvary 		
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> druhy slov ohebné slovní druhy 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní a slohová cvičení 		v návaznosti na učivo komunikační a slohové výchovy, literární výchovy
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> pohádka báje a pověsti 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy,	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize dle možnosti návštěvy divadelního představení 		
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> základní rozdělení literatury <ul style="list-style-type: none"> poezie (rým, sloka), próza základní žánry 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané ukázky dle možnosti návštěvy divadelního představení 		

ROČNÍK SEDMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané slohové útvary práce s textem 	OSV – komunikace OSV – poznávání lidí	
<ul style="list-style-type: none"> dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané slohové útvary práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané slohové útvary práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní a slohová cvičení vybrané slohové útvary práce s textem 		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> rozdlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> obohacování slovní zásoby význam slov 	OSV – rozvoj schopností poznávání	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> opakování učiva z minulých ročníků podstatná jména (odchylky ve skloňování – části těla) zájmena slovesa (slovesný rod) neohebné slovní druhy 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní a slohová cvičení 		v návaznosti na učivo komunikační a slohové výchovy, literární výchovy
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> skladba <ul style="list-style-type: none"> základní a rozvíjející větné členy druhy vedlejších vět 		
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovo tvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> pravopis koncovek jmen a sloves slovní zásoba a tvoření slov <ul style="list-style-type: none"> odvozování psaní velkých písmen ve jménech vlastních a názvech interpunkce v souvětí 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize vybrané ukázky 		
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize dle možnosti návštěvy divadelního představení 		
<ul style="list-style-type: none"> rozdělí základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> rozdělení literatury <ul style="list-style-type: none"> lyrika, epika, drama další literární žánry 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané ukázky dle probíraného učiva dle možnosti návštěvy divadelního představení 		

ROČNÍK OSMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
• rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru	• vybrané slohové útvary • práce s textem	OSV – poznávání lidí	
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji	• vybrané slohové útvary • práce s textem	OSV – komunikace	
• dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	• vybrané slohové útvary		
• odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	• vybrané slohové útvary • práce s textem		
• zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu	• hodnocení mluvních cvičení		
• využívá základy studijního čtení – vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	• výklad • výtah • výpisky • práce s textem		
• samostatně připraví a s oporou o text přednese referát	• mluvní cvičení		
• uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování	• mluvní a slohová cvičení • vybrané slohové útvary • práce s textem		
• využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	• mluvní a slohová cvičení • vybrané slohové útvary • práce s textem		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova	• nauka o slovní zásobě • slova přejatá	OSV – rozvoj schopností poznávání	

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech 	<ul style="list-style-type: none"> nauka o slovní zásobě 		
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> procvičování probraného učiva z minulých ročníků slovesa (slovesný vid, slovesné třídy) 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní a slohová cvičení 		v návaznosti na učivo komunikační a slohové výchovy, literární výchovy
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> skladba <ul style="list-style-type: none"> souvětí podřadné druhy vedlejších vět souvětí souřadné čárka ve větě jednoduché a souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> tvoření slovesných tvarů probrané pravopisné jevy 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize vybrané ukázky dle probraného učiva 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (dílo významných Evropanů)	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> vybraní spisovatelé 19. století 		
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize dle možnosti návštěvy divadelního představení 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> další literární žánry dle probíraného učiva 		
<ul style="list-style-type: none"> porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> vybrané ukázky dle možnosti návštěvy divadelního představení 		
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších 	<ul style="list-style-type: none"> referát o vybraném autorovi 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> • období před vznikem česky psané literatury • počátky a rozvoj česky psané literatury • doba husitská • humanismus a renesance • barokní literatura • literatura 19. stol. - národní obrození • významné literární směry a jejich hlavní představitelé české i světové literatury 		

ROČNÍK DEVÁTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané slohové útvary • práce s textem 	OSV – poznávání lidí OSV – komunikace MV – stavba mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané slohové útvary • práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj 	<ul style="list-style-type: none"> • publicistické útvary • proslov • práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní cvičení • funkční styly • práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní a slohová cvičení 		
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané slohové útvary • práce s textem 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní a slohová cvičení • vybrané slohové útvary 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	<ul style="list-style-type: none"> práce s textem 		
JAZYKOVÁ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova 	<ul style="list-style-type: none"> zvuková stránka jazyka 	OSV – rozvoj schopností poznávání MKV – multikulturalita VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh 	<ul style="list-style-type: none"> tvoření slov význam slov rozdělení jazyků vývoj českého jazyka 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití 	<ul style="list-style-type: none"> útvary českého jazyka 		
<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci 	<ul style="list-style-type: none"> tvarosloví <ul style="list-style-type: none"> opakování z minulých ročníků přechodníky 		
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 	<ul style="list-style-type: none"> mluvní a slohová cvičení 		v návaznosti na učivo komunikační a slohové výchovy, literární výchovy
<ul style="list-style-type: none"> využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace 			
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> skladba <ul style="list-style-type: none"> opakování z minulých ročníků čárka ve větě jednoduché a souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> probrané pravopisné jevy 		
LITERÁRNÍ VÝCHOVA			
<ul style="list-style-type: none"> uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize vybrané ukázky dle probraného učiva 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět (dílo významných Evropanů)	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora 	<ul style="list-style-type: none"> vybraní spisovatelé 20. století 		
<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo 	<ul style="list-style-type: none"> informace o knize dle možnosti návštěvy divadelního představení 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • tvoří vlastní text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie 	<ul style="list-style-type: none"> • mluvní a slohová cvičení 		v návaznosti na komunikační a slohovou výchovu
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty 	<ul style="list-style-type: none"> • vhodné vybrané ukázky 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele 	<ul style="list-style-type: none"> • literární druhy a žánry dle probíraného učiva 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	<ul style="list-style-type: none"> • vybrané ukázky • dle možnosti návštěvy divadelního představení 		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších 	<ul style="list-style-type: none"> • referát o vybraném autorovi 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře 	<ul style="list-style-type: none"> • česká a světová literatura 20. stol. (významné literární směry a jejich hlavní představitelé) 		

Matematika

Učební osnovy vyučovacího předmětu Matematika se nahrazují:

ROČNÍK ŠESTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru přirozených a desetinných čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla – desetinné číslo, zápis, znázornění na číselné ose, porovnávání • početní výkony s des. čísly - (+, -), násobení a dělení přirozeným a desetinným číslem, vlastnosti početních výkonů • převádění jednotek délky, obsahu a hmotnosti 	F 6 (jednotky)	Na začátku školního roku je zařazeno opakování učiva 1. – 5. ročníku
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla - zaokrouhlování 		
<ul style="list-style-type: none"> • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • násobek, dělitel • znaky dělitelnosti • prvočísla, rozklad čísla na prvočinitele • společný dělitel, největší společný dělitel (D) • společný násobek, nejmenší společný násobek (n) • čísla soudělná a nesoudělná • řešení jednoduchých slov. úloh vedoucích k určení D, n 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, zlomkem, desetinným číslem) 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomky – zápis, vyjádření části z celku, zápis desetinného čísla desetinným zlomkem a naopak 		
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh vedoucích k početním výkonům s desetinnými čísly 	OSV – Rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla – vyhledávání údajů z tabulek a práce s nimi, odhad a kontrola výsledků řešení úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • desetinná čísla - uspořádání des. čísel podle velikosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojení – rovnoběžek, kolmic, různoběžek • zápisy pomocí geometrických symbolů - přímka, polopřímka, úsečka, délka úsečky, úhel, velikost úhlu – rovnoběžnost, kolmost, bod leží (neleží) na přímce, bod jako průsečík 		
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • trojúhelník, čtyřúhelník, obdélník, čtverec, kruh 		
<ul style="list-style-type: none"> • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem 	<ul style="list-style-type: none"> • úhel – konstrukce a popis úhlu, úhel a jeho osa, přenesení úhlu • odhad a měření velikosti úhlu (stupeň, minuta) • rozlišení úhlů podle velikosti – ostrý, pravý, přímý, tupý, • sčítání a odčítání, násobení a dělení úhlů (početně i graficky) • úhly vedlejší a vrcholové 		
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • obvod a obsah čtverce • obvod a obsah obdélníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru 	<ul style="list-style-type: none"> • sestrojení a zápis kruhu a kružnice s daným středem a poloměrem • trojúhelník – vnější a vnitřní úhly, výšky, těžnice a těžiště, trojúhelníková nerovnost, kružnice opsaná a vepsaná trojúhelníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • náčrt a konstrukce rovinných útvarů - trojúhelník pomocí tří stran, čtverec, obdélník, kružnice 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • osová souměrnost, osa souměrnosti, osově souměrné 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	obrazce		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh z praxe – odhad, řešení, stanovení závěru a jeho logické ověření 	OSV – Rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> • objem a povrch krychle a kvádrů • jednotky objemu a jejich převádění 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> • síť krychle a kvádrů 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> • zobrazení krychle a kvádrů ve volném rovnoběžném promítání, stěnová a tělesová úhlopříčka 		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh z praxe – objem a povrch krychle a kvádrů 	F 6 (objem, hustota)	
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišení těles 		

ROČNÍK SEDMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • zlomek – základní tvar zlomku, zlomky na číselné ose, rozšiřování a krácení zlomků, společný jmenov., početní operace se zlomky, převrácené číslo a smíšená čísla • porovnávání zlomků • zápis desetinného čísla na zlomek v základním tvaru, zápis zlomku desetinným číslem • celá čísla – kladná, záporná, navzájem opačná, znázornění na číselné ose, absolutní hodnota • celá čísla – porovnávání a uspořádání, početní výkony s celými čísly • racionální čísla - porovnávání a uspořádání, početní výkony s racionálními čísly 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) 	<ul style="list-style-type: none"> • poměr – převrácený a postupný, krácení a rozšiřování poměrů • procento – základ, proc. část, počet procent, provádění výpočtů pomocí přechodu přes 1% a pomocí úměry • promile 		
<ul style="list-style-type: none"> • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh z praxe - dělení celku v daném poměru, zvětšení a zmenšení v daném poměru • měřítko map a plánů – určení měřítka, určení skutečné vzdálenosti, určení vzdálenosti na mapě 	Z 6 (měřítko mapy) Ch 8 (řešení úloh z praxe)	
<ul style="list-style-type: none"> • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché úrokování, řešení úloh z praxe 	Ch 8 (roztoky)	
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh – racionální čísla, užití poměru 		
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh z praxe (celá a racionální čísla) 		
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení slovních úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data 	<ul style="list-style-type: none"> • racionální čísla – vyhledávání údajů z tabulek a práce s nimi, odhad a kontrola výsledků řešení úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • racionální čísla - uspořádání des. čísel podle velikosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • určení přímé (nepřímé) úměrnosti ze slovního zadání, z tabulky a grafu • pravouhlá soustava souřadnic, graf přímé a nepřímé úměrnosti 	F 7 (pohyb)	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> • určení přímé (nepřímé) úměrnosti ze slovního zadání, z tabulky a grafu • pravouhlá soustava souřadnic, graf přímé a nepřímé úměrnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh na využití přímé a nepřímé úměrnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku, konstrukce výšky a úhlopříčky v těchto rovinných útvarech • konstrukce lichoběžníku 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • čtyřúhelníky – rovnoběžníky (obdélník, kosodélník, čtverec, kosočtverec) a lichoběžníky 	F 7 (skládání sil)	
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • obvod a obsah rovnoběžníku, obsah trojúhelníku, obvod a obsah lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníků • konstrukce rovnoběžníku a lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníků, rovnoběžníku a lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> • věty o shodnosti trojúhelníků – sss, sus, usu 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar 	<ul style="list-style-type: none"> • shodnost geometrických útvarů • opakování osové souměrnosti • středová souměrnost – sestrojení obrazu útvaru ve středové souměrnosti, určení středově souměrného útvaru (střed souměrnosti) 		
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh z praxe – objem a povrch krychle a kvádrů, obvod a obsah rovnoběžníků, trojúhelníků a lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení úloh z praxe – odhad, řešení, stanovení závěru a jeho logické ověření 	OSV – Rozvoj schopností poznávání	

ROČNÍK OSMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení, zápis, odhad a určení druhých mocnin a odmocnin (z paměti, pomocí tabulek a kalkulačků) • početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem • mocnina – zlomek, součin, mocniny • zápis čísla pomocí mocnin čísla deset • Pythagorova věta a její algebraický i geometrický význam • úlohy z praxe na užití Pythagorovy věty 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor 	<ul style="list-style-type: none"> • odhad a určení druhých mocnin a odmocnin (z paměti, pomocí tabulek a kalkulátoru) 		
<ul style="list-style-type: none"> • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenů na součin pomocí vzorců a vytýkáním 	<ul style="list-style-type: none"> • jednočlen, mnohočlen • součet, rozdíl a součin mnohočlenů • hodnota výrazu • rozklad výrazu na součin – vytýkání před závorku, užití vzorců $a^2 - b^2$, $(a + b)^2$, $(a - b)^2$ • zápis slovního textu pomocí výrazů 		
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení lineárních rovnic o jedné neznámé • řešení slovních úloh pomocí rovnice o jedné neznámé • řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe • výpočet neznámé ze vzorce 	EV – Vztah člověka k prostředí	
<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení reálně zadaných slovních úloh z praxe 		
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává soubory dat 	<ul style="list-style-type: none"> • čtení a sestavování jednoduchých tabulek a diagramů 	Z 6 – 9 (práce s tabulkami, grafy)	SCIO TESTY
<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníku • konstrukce rovnoběžníku, lichoběžníku • rozbor konstrukční úlohy, zápis postupu, provedení konstrukce, diskuse o počtu řešení • množiny bodů daných vlastností 		
<ul style="list-style-type: none"> • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů 	<ul style="list-style-type: none"> • obsah kruh, délka kružnice, číslo π 		
<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí rovinné útvary 	<ul style="list-style-type: none"> • konstrukce trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku 		
<ul style="list-style-type: none"> • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh 	<ul style="list-style-type: none"> • kruh, kružnice, vzájemná poloha kružnice a přímky – tečna, sečna, vnější přímka, tětíva • vzájemná poloha dvou kružnic, vnější a vnitřní dotyk dvou kružnic, středná • Thaletova kružnice – konstrukce tečny ke kružnici • provedení diskuse o počtu řešení 		
<ul style="list-style-type: none"> • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • hranoly s podstavou – rovnoběžník, trojúhelník, lichoběžník • válec – vlastnosti, modelování, příklady z praxe 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles	• objem a povrch hranolu • objem a povrch válce		
• načrtne a sestrojí síť základních těles	• hranoly s podstavou – rovnoběžník, trojúhelník, lichoběžník • síť válce		
• načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině	• hranoly s podstavou – rovnoběžník, trojúhelník, lichoběžník • náčrtek válce v rovině		
• analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	• řešení slovních úloh na výpočet objemu a povrchu hranolů		
• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	• řešení netradičních geometrických úloh a obrázkových analogií	OSV – Rozvoj schopností poznávání	
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	• slovní úlohy		

ROČNÍK DEVÁTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
• určí hodnotu lomeného výrazu, provádí početní operace s lomenými výrazy *)	• lomené výrazy (rozšiřování a krácení, násobení, dělení a složené lomené výrazy) • podmínky smyslu výrazu, definiční obor výrazu • hodnota lomeného výrazu		*) rozšiřující učivo
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav	• řešení soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých (metoda sčítací a dosazovací)		
• analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	• slovní úlohy vedoucí k řešení soustavy lineárních rovnic (o společné práci, o pohybu, o směsích)	Ch 8 (směsi) F 7 (pohyb)	
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	• základní statistické pojmy a jejich užití • o funkce – závislost, přiřazování, předpisy funkcí, definiční obor a obor hodnot funkcí a jejich rozlišení	F 7 - 9 (odvozování vzorců)	
• porovnává soubory dat	• grafické řešení soustavy lineárních rovnic o dvou neznámých		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem 	<ul style="list-style-type: none"> funkce - definiční obor a obor hodnot funkcí, průběh fce - rostoucí, klesající, konstantní lineární funkce – vlastnosti, graf, přímá úměrnost nepřímá úměrnost $y = \frac{k}{x}$ a její graf goniometrické funkce *) 		*) rozšiřující učivo
<ul style="list-style-type: none"> matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> lineární funkce v praxi goniometrické funkce v praxi *) 		*) rozšiřující učivo
<ul style="list-style-type: none"> užívá k argumentaci a při výpočtech věty o a shodnosti a podobnosti trojúhelníků 	<ul style="list-style-type: none"> podobnost geometrických útvarů v rovině, poměr podobnosti věty o podobnosti trojúhelníků a jejich užití ve slovních úlohách dělení úsečky v daném poměru, zvětšení, zmenšení rovinných obrazců v daném poměru 		
<ul style="list-style-type: none"> určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti 	<ul style="list-style-type: none"> jehlan, kužel, koule, řešení praktických slovních úloh 		
<ul style="list-style-type: none"> odhaduje a vypočítá objem a povrch těles 	<ul style="list-style-type: none"> jehlan, kužel, koule 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí síť základních těles 	<ul style="list-style-type: none"> jehlan, kužel 		
<ul style="list-style-type: none"> načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině 	<ul style="list-style-type: none"> jehlan, kužel (náčrt), koule (náčrt) 		
<ul style="list-style-type: none"> analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu 	<ul style="list-style-type: none"> řešení slovních úloh na výpočet objemu a povrchu těles 		
<ul style="list-style-type: none"> užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací 	<ul style="list-style-type: none"> početní hlavolamy, hříčky, číselné a logické řady 		
<ul style="list-style-type: none"> řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí 	<ul style="list-style-type: none"> řešení slovních úloh na výpočet objemu a povrchu těles 		

Občanská výchova

Učební osnovy vyučovacího předmětu občanská výchova se nahrazují:

ROČNÍK ŠESTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> Rok v jeho proměnách a slavnostech Aktuality 	OSV – Mezilidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje 	<ul style="list-style-type: none"> Obec, region, země 	OSV – Poznávání lidí	
<ul style="list-style-type: none"> posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> Domov a rodina Obec, region, země Aktuality 	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá MV – Lidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> Národnostní menšiny Aktuality 	VDO – Občanská společnost a škola	
<ul style="list-style-type: none"> rozlíší a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> Naše vlast Obec, region, země Rok v jeho proměnách a slavnostech 	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity	
<ul style="list-style-type: none"> sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi a se svým i svěřeným majetkem, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina – rozpočet domácnosti 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlíší a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Obec, region, země <ul style="list-style-type: none"> obec (městský úřad) 		
<ul style="list-style-type: none"> objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<ul style="list-style-type: none"> Rodina <ul style="list-style-type: none"> manželství 		

ROČNÍK SEDMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> • Státní symboly ČR 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení VDO – Občan, občanská společnost a stát VDO- Formy participace občanů v politickém životě VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí VV 6-9 (umělecké směry) D 6-9 (umělecké směry)	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlast • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Majetek a vlastnictví • Kultura – umělecké směry • Ochrana kulturních památek a přírodních objektů • Plagiátorství 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Stát a právo 		
<ul style="list-style-type: none"> • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> • Stát a právo • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<ul style="list-style-type: none"> • Majetek a vlastnictví 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	<ul style="list-style-type: none"> • Stát a právo 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní bohatství 		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Přírodní bohatství 		

ROČNÍK OSMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> Aktuality Komunikace (reklama) 	OSV – Mezilidské vztahy	
<ul style="list-style-type: none"> zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> Člověk hledající sám sebe <ul style="list-style-type: none"> solidarita Aktuality 	OSV – Komunikace OSV – Sebepoznání a sebepojetí	
<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> Člověk hledající společenství Komunikace Pravidla chování 	VDO – Občan, občanská společnost a stát	
<ul style="list-style-type: none"> objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> Lidská práva 	MKV – Lidské vztahy MKV – Etnický původ	
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> Lidská práva Aktuality 	MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
<ul style="list-style-type: none"> objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života 	<ul style="list-style-type: none"> Sebepoznání, sebehodnocení 		
<ul style="list-style-type: none"> posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek 	<ul style="list-style-type: none"> Sebepoznání, sebehodnocení 		
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání 	<ul style="list-style-type: none"> Komunikace Sebepoznávání, sebehodnocení 		
<ul style="list-style-type: none"> popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru 	<ul style="list-style-type: none"> Sebepoznávání, sebedůvěra 		
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> Lidská práva Všeobecná deklarace lidských práv 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinností občana při zajišťování obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva • Charta 77 • OSN • Ochrana spotřebitelů 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní ochrana člověka (trestní právo) 		
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní ochrana člověka (soudy) 		
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 	<ul style="list-style-type: none"> • Právní ochrana člověka 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorizmu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání 	<ul style="list-style-type: none"> • Lidská práva • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava, či pronájem věci 	<ul style="list-style-type: none"> • Občanský zákoník 		

ROČNÍK DEVÁTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání 	<ul style="list-style-type: none"> • Ústava ČR 	VDO – Občan, občanská společnost a stát VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
<ul style="list-style-type: none"> • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám 	<ul style="list-style-type: none"> • Světová náboženství 		
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • Občanská společnost, sdružování občanů, obec, stát 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti 	<ul style="list-style-type: none"> Formování české státnosti Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení 	<ul style="list-style-type: none"> Hotovostní a bezhotovostní placení Druhy platebních karet 		
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojišťoven a navrhne, kdy je využít 	<ul style="list-style-type: none"> Banky Druhy pojištění 		
<ul style="list-style-type: none"> uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsob krytí deficitu 	<ul style="list-style-type: none"> Investice, spoření Úvěry, půjčky 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané 	<ul style="list-style-type: none"> Státní rozpočet Státní sociální podpora 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> Odvětví národního hospodářství 		
<ul style="list-style-type: none"> na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jakou součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz 	<ul style="list-style-type: none"> Tržní hospodářství Tvorba ceny Inflace 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu 	<ul style="list-style-type: none"> Samospráva 		
<ul style="list-style-type: none"> objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> Formování české státnosti Ústava ČR 		
<ul style="list-style-type: none"> vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů 	<ul style="list-style-type: none"> Druhy voleb Politické strany Koalice, opozice 		

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> • Ústava ČR (obrana státu) • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní právo 		Zákoník práce probírán v rámci předmětu Pč (volba povolání)
<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Korupce • Aktuality 		
<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropská unie 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu v zahraničních misích 	<ul style="list-style-type: none"> • Mezinárodní spolupráce • Zahraniční mise 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory 	<ul style="list-style-type: none"> • Globalizace 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva 	<ul style="list-style-type: none"> • Globální problémy světa 		
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktuality • Ozbrojené složky ČR • Terorismus 		(finanční gramotnost)

Výchova ke zdraví

Učební osnovy vyučovacího předmětu výchova ke zdraví se doplňují:

ROČNÍK ŠESTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje 	<ul style="list-style-type: none"> • tělesné, duševní a společenské změny, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých 	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě 		
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí 	<ul style="list-style-type: none"> • psychická onemocnění • násilí mířené proti sobě samému • rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky předměty, nebezpečný internet) • násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání • trestná činnost 		Vkz 7. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události 		
<ul style="list-style-type: none"> • usiluje v rámci možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	<ul style="list-style-type: none"> • pitný režim • vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví • podpora zdravého životního stylu 		Vkz 7. ročník
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli 	<ul style="list-style-type: none"> • sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy • sexualita jako součást formování osobnosti, • předčasná sexuální zkušenost • promiskuita 	OSV Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Sebepoznání a sebepojetí	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> • zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost • poruchy pohlavní identity • ochrana před přenosnými chorobami • základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence 		

ROČNÍK SEDMÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy 	<ul style="list-style-type: none"> • rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) 		
<ul style="list-style-type: none"> • aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí – v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • ochrana člověka za mimořádných událostí, klasifikace mimořádných událostí, prevence vzniku mimořádných událostí • rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), - násilné chování • těžké životní situace a jejich zvládnutí • trestná činnost 		
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<ul style="list-style-type: none"> • základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí základní úkoly ochrany, prevence vzniku mimořádných událostí 		

Přírodopis

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodopis se doplňují:

ROČNÍK DEVÁTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi 	<ul style="list-style-type: none"> • Globální problémy biosféry, mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi 		

Zeměpis

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodopis se doplňují:

ROČNÍK ŠESTÝ

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 			

6) Pravidla hodnocení žáků

Kapitola 6. Pravidla hodnocení žáků a autoevaluace školy se nahrazuje kapitolou:

6. Pravidla hodnocení chování a prospěchu žáků**6.1. Stupně prospěchu**

Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován těmito stupni:

1 – výborný – žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty;

2 – chvalitebný – žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty;

3 – dobrý – žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se projevují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele;

4 – dostatečný – Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

5 – nedostatečný – Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné chyby a nedostatky není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat. Úroveň jeho vědomostí není předpokladem pro práci ve vyšším ročníku.

Není-li možné žáka hodnotit z některého předmětu, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „nehodnocen(a)“.

Pokud je žák z vyučování některého předmětu zcela uvolněn, uvede se na vysvědčení u příslušného předmětu místo stupně prospěchu slovo „uvolněn(a)“.

6.2. Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí žáků a studentů mimořádně nadaných.

U žáka se smyslovou nebo tělesnou vadou, vadou řeči, prokázanou specifickou vývojovou poruchou učení nebo chování se při jeho hodnocení a klasifikaci přihlédne k charakteru postižení. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.

Žákům, u nichž je diagnostikována specifická vývojová porucha učení a chování, se po celou dobu docházky do školy věnuje speciální pozornost a péče. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i klasifikaci a hodnocení.

Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv. Pokud to není nutné, není žák s vývojovou poruchou vystavován úkolům, v nichž vzhledem k poruše nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.

Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl. Vyžaduje se, aby i klasifikace byla provázena hodnocením, tj. vyjádřením pozitivních stránek výkonu a současně objasněním podstaty neúspěchu. Tím se podpoří poznávací motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.

6.3. Slovní hodnocení

O slovní hodnocení žádá zákonný zástupce zpravidla během prvního čtvrtletí školního roku.

Text širšího slovního hodnocení má formu vět, ne hesel.

Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Výběr znaků pro širší slovní hodnocení může mít tuto podobu:

Zvládnutí učiva předepsaného osnovami:

- A ovládá bezpečně
- B ovládá
- C v podstatě ovládá
- D ovládá se značnými mezerami
- E neovládá

Úroveň myšlení:

- A pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
- B uvažuje celkem samostatně
- C menší samostatnost v myšlení
- D nesamostatné myšlení
- E odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování:

- A výstižně, poměrně přesně
- B celkem výstižně
- C ne dost přesně
- D vyjadřuje se s potížemi

E nesprávně i na návodné otázky

Úroveň aplikace vědomostí:

- A spolehlivě, uvědoměle užívá vědomostí a dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
- B dovede používat vědomosti a dovednosti, dopouští se menších chyb
- C s pomocí učitele řeší úkoly, překonává potíže a odstraňuje chyby, jejichž se dopouští
- D dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
- E praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí učitele

Pile a zájem o učení:

- A aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
- B učí se svědomitě
- C k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
- D malý zájem o učení, potřebuje větších podnětů
- E pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

6.4. Chování žáka

Je klasifikováno těmito stupni:

1 – velmi dobré – Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení školního řádu. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Méně závažných přestupků se dopouští naprosto ojediněle;

2 – uspokojivé – Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům chování nebo školnímu řádu nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele (popř. ředitele školy) dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu nebo se dopouští poklesků v mravním chování. Je přístupný výchovnému působení, má snahu o zlepšení. Má za klasifikační období neomluvenou absenci v rozpětí stanoveném školním řádem.

3 - neuspokojivé – Chování žáka ve škole je v rozporu s pravidly chování stanovenými školním řádem. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dále dopouští takových závažných provinění, že je jimi vážně ohrožena jeho vlastní výchova i vzdělávání nebo výchova a vzdělávání ostatních žáků. Jeho chování ohrožuje bezpečnost žáků nebo pracovníků školy. Záměrně narušuje činnost kolektivu. Neprojevuje snahu o nápravu, výchovná opatření jsou neúčinná. Má za klasifikační období neomluvenou absenci v rozpětí stanoveném školním řádem.

6.5. Celkový prospěch

Žák je na konci prvního a druhého pololetí hodnocen následovně:

Prospěl s vyznamenáním – není-li klasifikace v žádném povinném předmětu horší než stupeň 2 – chvalitebný a průměrný prospěch z povinných předmětů není horší než 1,50, chování je hodnoceno jako velmi dobré,

Prospěl – není-li klasifikace v žádném z povinných předmětů vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný,

Neprospěl – je-li klasifikace v některém povinném předmětu vyjádřena stupněm 5 – nedostatečný.

Nehodnocen - není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6.6. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

Sebehodnocení žáků je důležitou součástí objektivního hodnocení a klasifikace výsledků vzdělávání a výchovy žáků.

Cílem sebehodnocení žáků je:

- v oblasti učení – naučit žáky poznat hranici vlastních schopností a možností ve vzdělávání, dále nalézt míru přiměřených nároků k sobě samým, umět nepřeceňovat, ale ani nepodceňovat svoje individuální možnosti,
- v oblasti chování – naučit žáky mít vlastní názory, umět pojmenovat svoje dobré a špatné vlastnosti, umět objektivně zhodnotit svoje postavení mezi spolužáky ve třídě, umět obhájit své jednání a otevřeně komunikovat.

Při sebehodnocení se žák snaží popsat: co se mu daří, s čím má zatím problémy, jak bude pokračovat dál, co ještě musí zlepšit nebo změnit ve své přípravě na vyučování.

Žák by měl umět vyjádřit svůj názor i k vyučovacím metodám. Určit, které metody mu lépe vyhovují, které jsou naopak pro něj málo srozumitelné a obtížné pro celkové pochopení probíraného učiva.

6.7. Zásady klasifikace

Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci uplatňuje učitel přiměřenou náročnost vůči žákovi.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Dodržuje zásady pedagogického taktu, zejména:

- nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden;
- uvědomuje si, že účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí;

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Výjimku tvoří komisionální zkoušky podle § 22 školského zákona.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech vychází klasifikující učitel z podkladů, které získává v průběhu celého klasifikačního období:

- soustavným sledováním výkonů a připravenosti žáka na vyučování;
- různými druhy zkoušek (ústní, písemné, grafické, praktické, pohybové) dle specifik jednotlivých předmětů;
- ústním zkoušením, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, přičemž učitel vždy oznámí žákovi známku ze zkoušení a klasifikaci odůvodní;
- čtvrtletními či pololetními pracemi, počet kontrolních prací trvajících jednu vyučovací hodinu oznámí vyučující na začátku klasifikačního období; v jednom dni je povoleno psát nejvýše jednu kontrolní práci tohoto charakteru; termíny všech prací delších než 20 minut zapisují vyučující s předstihem do třídní knihy;
- analýzou výsledků různých činností žáka (aktivita při výuce, pozornost, zaujetí pro předmět, písemné zpracování laboratorních protokolů, domácí úkoly všeho charakteru apod.).

Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají v pedagogické radě.

Žák II. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň dvakrát za každé pololetí. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka, které může kdykoli během školního roku doložit.

Písemné domácí úkoly není dovoleno známkovat. V žádném případě není možno klasifikovat nepřinesené domácí úkoly známkou 5, jde o problém kázeňský.

U předmětů převážně výchovných (např. výtvarná, hudební, tělesná, občanská výchova, pracovní činnosti) může vyučující zvolit zcela odlišný způsob stanovení výsledné známky (např. vyšší důraz na hodnocení aktivity, kladného vztahu k danému předmětu apod.). V tom případě je povinen s ním prokazatelně seznámit žáky na začátku školního roku. Tím není vyučující zbaven povinnosti shromáždit dostatečný počet podkladů pro klasifikaci a průběžně informovat rodiče prostřednictvím žákovské knížky.

Pokud žák v daném pololetí nemá dostatečný počet známek, proběhne jednání vyučujícího s rodiči žáka za účelem dohodnutí podmínek, za kterých žák může být v řádném termínu klasifikován. Pokud nedojde k dohodě, je klasifikace odložena, popřípadě žák není klasifikován.

V případě, že ve čtvrtletí, v pololetí nebo při závěrečné klasifikaci hrozí žákovi z některého předmětu nedostatečný prospěch, nebo zhorší-li se žák v daném období o dva stupně, je vyučující povinen informovat o dané skutečnosti třídního učitele a zákonné zástupce žáka.

Učitel

- oznámí na začátku klasifikačního období minimální požadavky na klasifikaci za pololetí podle toho, jak bylo projednáno v předmětové komisi;
- opraví všechny písemné práce do 14 dnů od jejich napsání a seznámí žáky s klasifikací, umožní jim do opravených prací nahlédnout;
- zapisuje známky žákům do žákovské knížky, přičemž odpovídá za včasnost zápisu;
- archivuje předepsané písemné práce po dobu školního roku;
- na konci každého klasifikačního období oznámí žákovi výslednou známku a řádně ji odůvodní;
- u žáka se speciálními vzdělávacími potřebami při výuce i klasifikaci přihledne k charakteru poruchy, respektuje doporučení školského poradenského zařízení, volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro klasifikaci, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá porucha negativní vliv; učitel klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony;
- při klasifikaci není ovlivněn chováním žáka.

6.8. Zkoušky před komisí

Zkoušky před komisí se konají v těchto případech:

- Koná-li žák opravnou zkoušku dle § 53 odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění.
- Požádá-li zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení (§ 52 odst. 4. zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění).

Při organizaci zkoušky se postupuje podle § 22 vyhlášky č. 48/2005 Sb., v platném znění.

Konkrétní obsah a rozsah zkoušky stanoví ředitel školy a odpovídá obsahu učiva za dané období (zpravidla pololetí), za které je zkouška prováděna. Zkoušející, popř. třídní učitel oznámí žákovi rozsah zkoušky současně s oznámením termínu konání zkoušky. Komise může po žákovi požadovat předložení písemných prací (např. slohových prací, domácích úkolů, protokolů apod.), které byly v běžné výuce v daném období zadávány. Komise rovněž může po žákovi požadovat předložení dalších materiálů (např. poznámky z vyučovacích hodin, součástí zkoušky může být domácí práce atp.).

Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni pouze jednu. Výsledná klasifikace odpovídá výsledné známce u zkoušky, která je následně žákovi napsána na vysvědčení.